

Utredning inom Bråta i Råda socken

Arkeologisk utredning
Bråta 2:151, 2:152, 2:97, Solsten 1:104
Råda socken, Härryda kommun
Mats Hellgren
Kulturmiljö, Förvaltningen för kulturutveckling
KU Arkeologisk rapport 2021:27

Utredning inom Bråta i Råda socken

Arkeologisk utredning
Bråta 2:151, 2:152, 2:97, Solsten 1:104
Råda socken, Härryda kommun
Mats Hellgren
Kulturmiljö, Förvaltningen för kulturutveckling
KU Arkeologisk rapport 2021:27

Författare Mats Hellgren

Grafisk form, layout och teknisk redigering Gabriella Kalmar

Omslagsbild Fotot visar några av schakten i västra delen av undersökningsområdet från söder. Foto taget av Mats Hellgren.

Förvaltningen för kulturutveckling

Vänerparken 13

462 35 Vänersborg

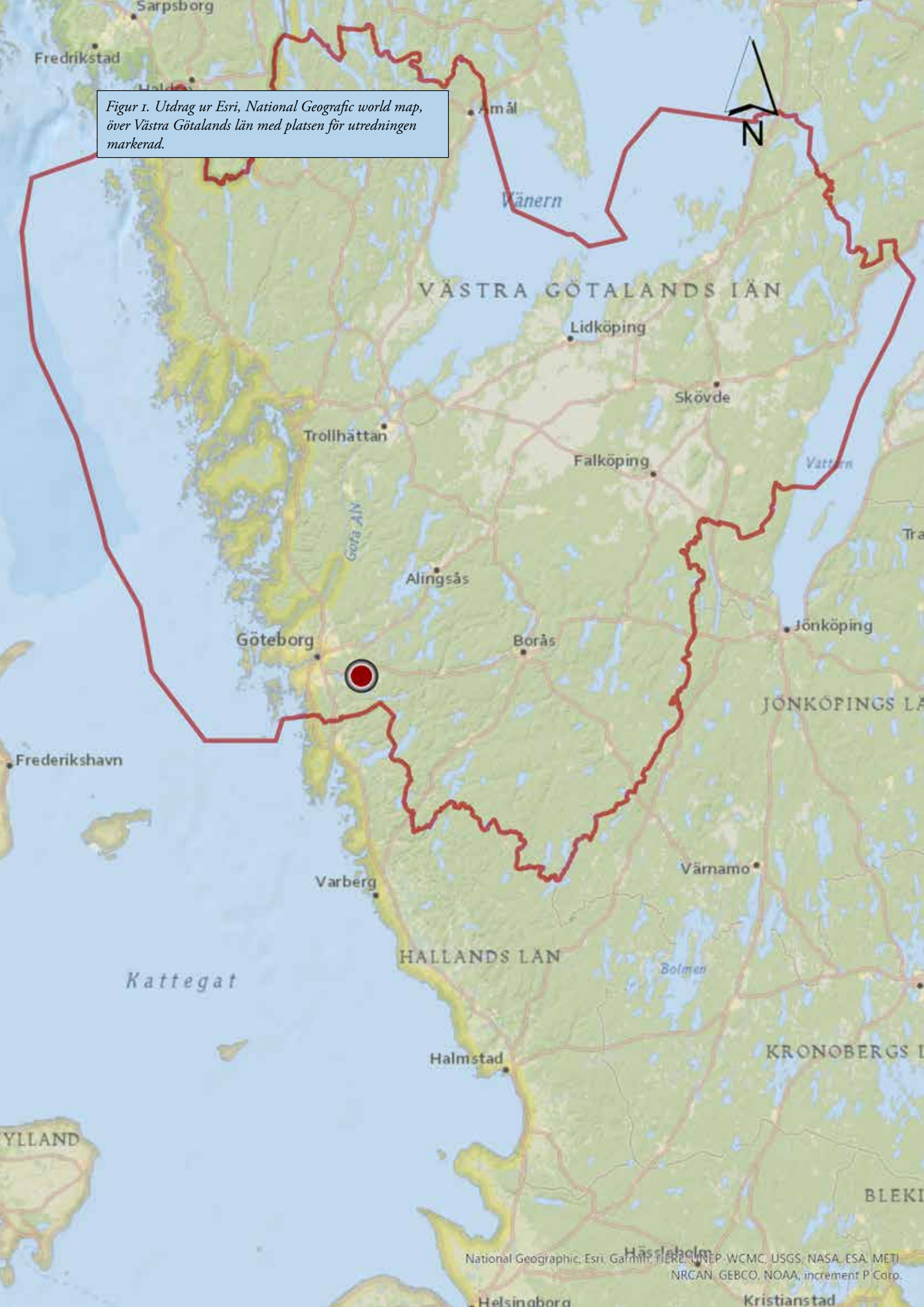
tel. 010-441 42 00

<http://vgregion.se/kulturutveckling>

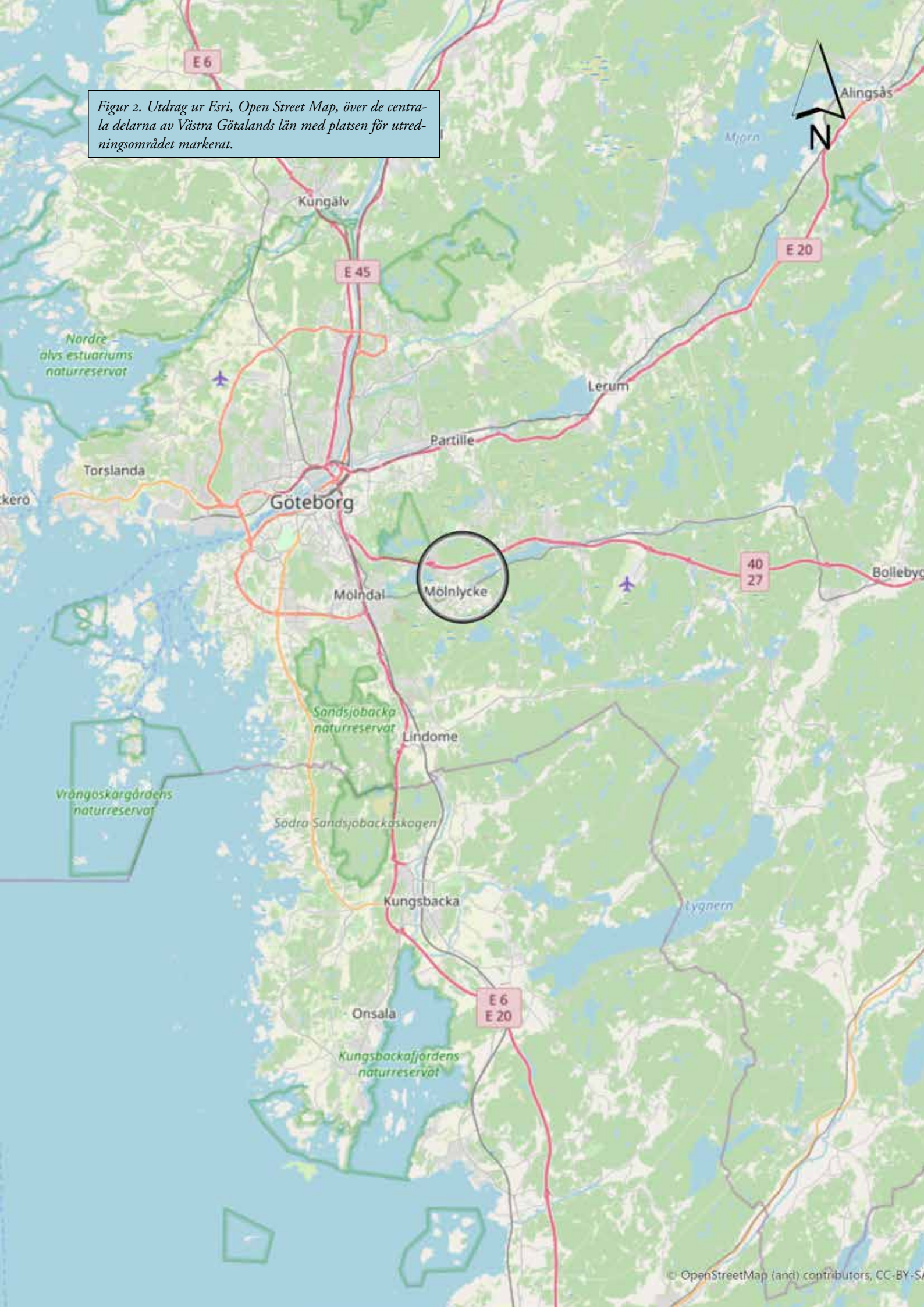
Innehåll

Sammanfattning.....	8
Inledning.....	8
Syfte och metod.....	8
Landskap och fornlämningar.....	8
Arkiv- och kartstudier.....	8
Genomförande och resultat.....	10
Slutsats och åtgärdsförslag.....	10
Litteratur.....	12
Otryckta källor.....	12
Tekniska och administrativa uppgifter.....	13
Bilagor.....	14

Figur 1. Utdrag ur Esri, National Geographic world map, över Västra Götalands län med platsen för utredningen markerad.

Figur 2. Utdrag ur Esri, Open Street Map, över de centrala delarna av Västra Götalands län med platsen för utredningsområdet markerat.

Figur 3. Foto från norr som visar östra delen av undersökningsområdet. Foto: Mats Hellgren.

Sammanfattning

Förvaltningen för kulturutveckling har genomfört en arkeologisk utredning inom fastigheten Bråta 2:151 med flera i Råda socken i Härryda kommun. Efter okulär besiktning av undersökningsområdet grävdes totalt 60 sökschakt inom topografiskt sett fördelaktiga lägen. Eftersom inget av arkeologiskt värde påträffades anser Förvaltningen för kulturutveckling att inga ytterligare arkeologiska åtgärder är nödvändiga.

Inledning

Med anledning av planerad nybyggnation inom fastigheten Bråta 2:151 med flera i Härryda kommun har Förvaltningen för kulturutveckling utfört en arkeologisk utredning. Projektet utfördes med tillstånd av länsstyrelsen i Västra Götalands län, diarienummer 431-17187-2021. Undersökningen ägde rum den 16–17 juni 2021 och arkeologisk personal var Mats Hellgren och Johanna Lega.

Syfte och metod

Syftet med utredningen var att klargöra om okända fornlämningar fanns inom det aktuella området. Vid undersökningens avslutande skulle samtliga lämningar inom undersökningsområdet vara kända och bedömda avseende fornlämningsstatus.

Innan fältarbetet påbörjades gjordes en genomgång av det historiska arkivmaterialet där bland annat äldre kartmaterial studerades.

Fältarbetet genomfördes till att börja med som en okulär besiktning med syfte att hitta och bedöma eventuella fornlämningar som var synliga ovan mark. Därefter grävdes sökschakt med hjälp av en larvburen grävmaskin med planskopa. Samtliga schakt mättes in med hjälp av GPS med RTK-korrektion och efterbearbetades i programvaran ArcGis. Fältdokumentationen gjordes med hjälp av mjukvaran Arkeo på en ritplatta.

Landskap och fornlämningar

Undersökningsområdet var cirka 6 hektar stort och utgjordes i huvudsak av öppen ängsmark. Den geologiska undergrunden utgjordes huvudsakligen av sand, silt och lera. Området avgränsades mot väster av bebyggelse, i norr och öster av bilväg och mot söder av berg.

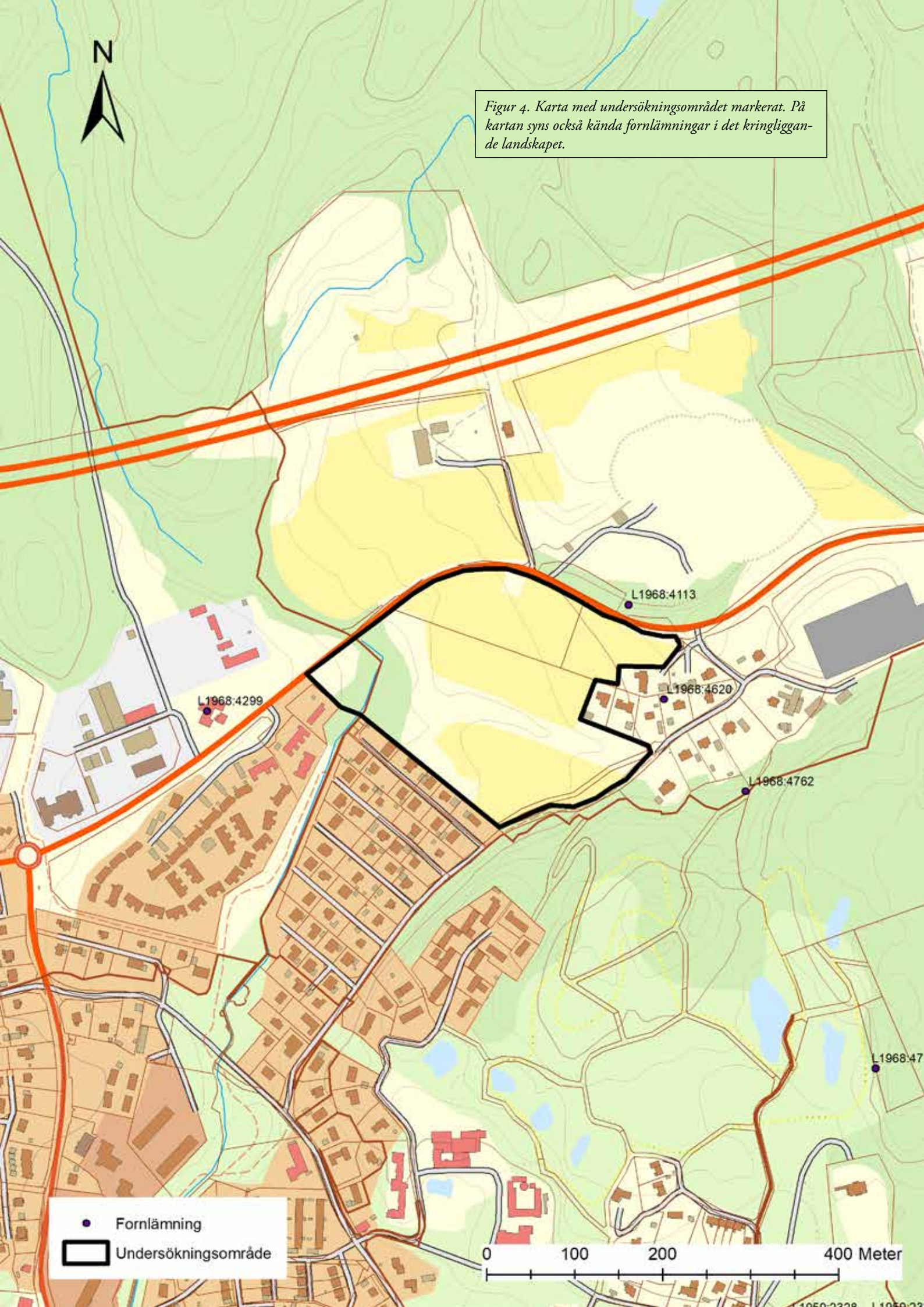
Det finns inga kända fornlämningar inom undersökningsområdet och fornlämningsbilden i närområdet är förhållandevis sparsam. Strax öster om det aktuella området finns platsen för där den gamla byn Stora Bråta var belägen (LI968:4620). Delar av detta område undersöktes 1991, dock utan resultat (se Ortman 1991). I närområdet finns också ett vägmärke (LI968:4113) och en plats med tradition (LI968:4762). Längre bort åt väster finns en boplats (LI959:1606), en fyndplats (LI968:4334) och en fyndsamling (LI968:4299).

Arkiv- och kartstudier

Det historiska kartmaterialet visade att undersökningsområdet förr tillhörde byn Stora Bråta. Under äldre tider nyttjades området som utmark och under senare tider som åker- och betesmark.

Figur 4. Karta med undersökningsområdet markerat. På kartan syns också kända fornlämningar i det kringliggande landskapet.

- Fornlämning
- Undersökningsområde

0 100 200 400 Meter

Genomförande och resultat

Efter okulär besiktning av området grävdes 60 schakt vilka totalt omfattade 683 kvadratmeter inom topografiskt sett fördelaktiga områden. Inget av arkeologiskt intresse framkom. Fullständiga schaktsbeskrivningar återfinns i bilaga 1.

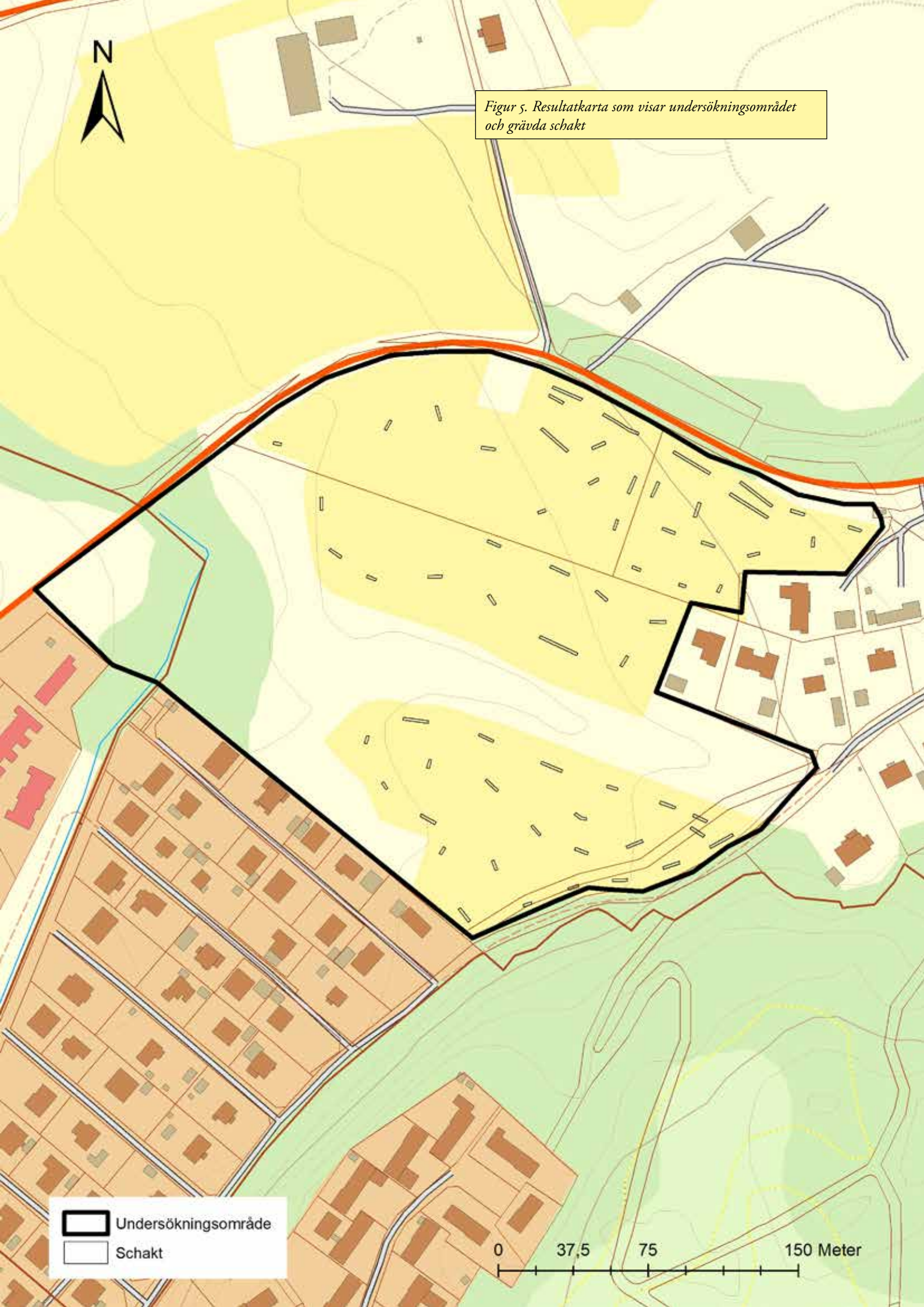
Slutsats och åtgärdsförslag

Med anledning av att inget av arkeologiskt intresse kunde erfaras anser Förvaltningen för kulturutveckling att det inte är nödvändigt med ytterligare arkeologiska insatser.

Inga avvikelser skedde i förhållande till undersökningsplanen.

Figur 5. Resultatkarta som visar undersökningsområdet och grävda schakt

 Undersökningsområde
 Schakt

0 37,5 75 150 Meter

Litteratur

Ortman, O. 1991. Arkeologisk utredning inom Bråta 2:2 med flera. Bohusläns museum. Arkeologisk rapport 1991:12

Otryckta källor

Fornreg. Riksantikvarieämbetets registerverktyg för information om arkeologiska lämningar och uppdrag (tidigare FMIS)

Jordartskartan, Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Lantmäterimyndigheternas arkiv:

Bråta, Ägomätning 1699, I4-RÅD-4

Bråta, Laga skifte 1838, I4-RÅD-25

Tekniska och administrativa uppgifter

Lst dnr:	431-17187-2021
KU dnr:	2021-00680
KU pnr:	14637
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Härryda
Socken:	Råda
Fastighet:	Bråta 2:151, 2:152, 2:97, Solsten 1:104
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
Uppdragsgivare:	Härryda Kommun
Ansvarig institution:	Kulturmiljö, Förvaltningen för kulturutveckling i Västra Götalands län
Fältpersonal:	Mats Hellgren, Johanna Lega
Fältarbetstid:	32 timmar
Arkiv:	Handlingar förvaras digitalt i Förvaltningen för kulturutvecklings diarium
Fynd:	Inga fynd påträffades
Rapporten finns tillgänglig på:	https://app.raa.se/oppnadata/forndok

Förvaltningen för kulturutveckling bildades 1 januari 2020 och är en sammanslagning av de tidigare förvaltningarna Kultur i Väst och Västarvet.

Bilagor

Bilaga 1. *Schaktbeskrivningar*

Bilaga 2. *Karta som visar schakt med schaktnummer*

Bilaga 1. *Schaktbeskrivningar*

ID	Längd x bredd (m)	Matjordsdjup (m)	Alvmaterial
S1000	16x1,3	0,40	Sand
S1004	6x1,3	0,65	Sand
S1008	8x1,3	0,50	Sand
S1012	5x1,3	0,25	Lera
S1016	5x1,3	0,35	Lera
S1020	4x1,3	0,22	Lera
S1024	4x1,3	0,25	Lera
S1028	6x1,3	0,50	Lera
S1032	4x1,4	0,60	Silt
S1036	6x1,3	0,40	Sand
S1040	8x1,3	0,50	Sand
S1067	22x1,3	0,25	Sand
S1093	21x1,3	0,40	Sand
S1097	7x1,3	0,35	Sand
S1101	6x1,3	0,40	Sand
S1105	7x1,3	0,45	Sand
S1109	6x1,3	0,40	Sand
S1113	22x1,3	0,45	Sand
S1125	16x1,3	0,36	Sand
S1129	6x1,3	0,40	Lera
S1133	7x1,3	0,25	Lera
S1137	5x1,3	0,22	Lera
S1141	4x1,3	0,50	Lera
S1145	6x1,3	0,25	Lera
S1149	9x1,3	0,20	Lera
S1153	5x1,3	0,35	Sand
S1157	7x1,3	0,22	Lera
S1161	6x1,3	0,2	Lera
S1165	22x1,3	0,26	Silt
S1169	6x1,3	0,24	Silt, Sand
S1173	8x1,3	0,3	Sand
S1177	8x1,3	0,26	Lera, Silt
S1181	11x1,3	0,24	Lera
S1185	7x1,3	0,24	Lera
S1189	4x1,3	0,24	Lera
S1193	6x1,3	0,38	Silt, Sand
S1197	13x1,3	0,26	Sand
S1213	8x1,3	0,26	Sand
S1225	8x1,3	0,26	Sand

ID	Längd × bredd (m)	Matjordsdjup (m)	Alvmaterial
S1229	5×1,3	0,26	Sand
S1233	4×1,3	0,26	Sand
S1237	8×1,3	0,26	Sand
S1241	4×1,3	0,58	Silt, Sand
S1245	9×1,3	0,26	Silt, Sand
S1249	4×1,3	0,26	Lera
S1253	4×1,3	0,26	Lera
S1257	12×1,3	0,26	Sand
S1261	8×1,3	0,24	Sand
S1265	12×1,3	0,26	Sand
S1269	6×1,3	0,40	Sand
S1273	8×1,3	0,28	Sand
S1277	8×1,3	0,20	Sand
S1281	9×1,3	0,25	Sand
S1285	9×1,3	0,32	Sand
S1289	6×1,3	0,26	Sand
S1293	6×1,3	0,23	Sand
S1297	7×1,3	0,32	Sand
S1301	5×1,3	0,20	Sand
S1305	5×1,3	0,30	Sand
S1309	7×1,3	0,25	Sand

Bilaga 2. Karta som visar schakt med schaktnummer

